

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examiner en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen scorepunten afgetrokken. Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één scorepunt afgetrokken tot een maximum van twee scorepunten per opgave.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

1 maximumscore 2

- Dirk en Marleen (ieder een derde, dus) $\frac{180.000}{3} = \text{€ } 60.000$ 1
- Kelly en Tom (als plaatsvervangers van Sandra): $\frac{60.000}{2} = \text{€ } 30.000$ 1

2 maximumscore 2

$(60.000 - 20.615) \times 0,10 = \text{€ } 3.938,50$ (€ 3.938 of € 3.939)

Opmerking

Voor elke fout 1 scorepunt in mindering brengen.

3 maximumscore 2

- nee 1
- Marleen heeft als kind altijd recht op haar wettelijk erfdeel/legitieme portie 1

Opmerking

Het tweede scorepunt kan alleen toegekend worden als het eerste scorepunt is behaald.

Opgave 2

4 maximumscore 2

- in de analyse van T (Threats) 1
  - want het veranderende koopgedrag (een externe factor) leidt tot een daling van de afzet 1
- of
- in de analyse van O (Opportunities) 1
  - want het al aanwezige distributiecentrum (een interne factor) kan de online verkopen faciliteren die passen bij het veranderende koopgedrag 1

Opmerking

Het tweede scorepunt kan alleen toegekend worden als het eerste scorepunt is behaald.

Vraag	Antwoord	Scores
5	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • in de analyse van W (Weaknesses) • want personeelskosten (een interne factor) kunnen leiden tot relatief hoge verkoopprijzen waardoor de concurrentiepositie van BJones verslechtert 	1 1
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Het tweede scorepunt kan alleen toegekend worden als het eerste scorepunt is behaald.</i>	
6	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Bij het bepalen van de quick ratio wordt de voorraad niet meegenomen (wel bij de current ratio) • Voorraden zijn moeilijk te verkopen / zijn in voorkomende gevallen niet tegen de balanswaarde te verkopen 	1 1
7	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • $\frac{280.000 + 10.000 + 4.600}{304.200 + 234.950 + 35.000} = 0,51$ • $0,51 < 0,64$, dus nam het faillissementsrisico toe 	1 1
8	maximumscore 1	
	Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:	
	<ul style="list-style-type: none"> – verplichtingen met betrekking tot de huurcontracten van de fysieke winkels – verplichtingen met betrekking tot het onderhoud van het distributiecentrum 	
9	maximumscore 1	
	Bij surseance van betaling gelden de ontslagverboden / geldt regulier ontslagrecht (inclusief eventuele opzegtermijnen).	
10	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • kritische succesfactor • want het is een randvoorwaarde voor succes 	1 1
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Het tweede scorepunt kan alleen toegekend worden als het eerste scorepunt is behaald.</i>	
11	maximumscore 1	
	767.140	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 3

- aflossing $\frac{60.000}{12} = \text{€ } 5.000$ per jaar 1
- $60.000 \times 3,6\% \times \frac{3}{12} = 540$ 1
- $55.000 \times 3,6\% \times \frac{9}{12} = \underline{1.485} +$
 $\text{€ } 2.025$ 1

Opmerking

Aan het antwoord $0,036 \times 60.000 = \text{€ } 2.160$ wordt maximaal 1 scorepunt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 5

exploitatiebegroting		
Opbrengsten		
Omzet (zie vraag 11)		767.140
Kosten		
Inkoopwaarde van de omzet	126.818	
Loonkosten	374.632	
Interestkosten (zie vraag 12)	2.025	
Overige kosten	<u>30.000</u>	
Totale kosten		<u>533.475</u>
Bedrijfsresultaat		233.665

berekeningen:

Loonkosten	$2.200 \times 12 \times 8 \times (1 + 0,08 + 0,02) \times 1,35 = 313.632$ $313.632 + 61.000 = \text{€ } 374.632$
Bedrijfsresultaat als percentage van de investering	$\frac{233.665}{325.000} \times 100\% = 71,9\%$

Conclusie: Darcy maakt een doorstart, omdat $71,9 > 30\%$

of

$$233.665 > 0,30 \times 325.000$$

- 313.632 2
- 61.000 1
- 233.665 en 71,9% 1
- conclusie 1

Opgave 3

14 maximumscore 2

Als de huur vooruitbetaald wordt, valt het moment van betaling niet samen met de periode waaraan de huurkosten worden toegerekend.

15 maximumscore 3

financiële gebeurtenis	afname liquide middelen (vraag 15)	gevolg voor kosten (vraag 16)	berekeningen gevolgen voor kosten (vraag 16)
a	0	0	
b	53	5	0,2% x 2.500
c	2.000	0	
d	0	600	$\frac{1.200}{2}$
e	<u>3.267</u>	<u>45</u>	$\frac{3.267}{1,21 \times 60}$
totaal	5.320	650	

- indien zes antwoorden juist 3
- indien vijf of vier antwoorden juist 2
- indien drie, twee of één antwoord(en) juist 1
- indien geen antwoord juist 0

16 maximumscore 4

(zie vraag 15 voor de uitwerkbijlage)

- 0 en 0 1
- 5 1
- 600 1
- 45 en totaal 1

Opgave 4

17 maximumscore 1

De ontvangsten zijn inclusief btw en de opbrengsten zijn exclusief btw.

Opmerking

Het antwoord $180.000 \times 1,21 = 217.800$ ook goed rekenen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

18 maximumscore 2

$$50.000 + \frac{133.100}{1,21} - 108.000 = \text{€ } 52.000$$

Opmerking

Voor elke fout 1 scorepunt in mindering brengen.

19 maximumscore 2

Voorbeeld van een juiste berekening is:

Stel 6%-Banklening na 1 april 2019 = Y.

$$Y \times 0,06 \times \frac{9}{12} = 9.000$$

$$Y = \text{€ } 200.000$$

of

$$\frac{9.000}{11.250} \times 250.000 = \text{€ } 200.000$$

20 maximumscore 2

- omzet exclusief btw: $(2.600 + 2.700 + 2.800) \times 10 = 81.000$

$$\text{inkopen} = 0,6 \times 81.000 = 48.600$$

1

- Te vorderen btw: $48.600 \times 0,21 = \text{€ } 10.206$

1

21 maximumscore 2

- Te betalen btw $0,21 \times 81.000$: 17.010

1

- Te vorderen btw: 10.206

$$\text{af te dragen btw: € } 6.804$$

1

Opgave 5

---

22 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Als elektrische auto's door technologische ontwikkelingen in de toekomst beter worden, dan zullen elektrische auto's die al zijn verkocht, sneller minder waard worden. / snellere economische veroudering

23 maximumscore 1

$$(125 - 98) \times 139 + 2.077 = \text{€ } 5.830$$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 3

	per benzineauto		per elektrische auto	
	variabele kosten per kilometer	constante kosten per jaar	variabele kosten per kilometer	constante kosten per jaar
afschrijvingskosten		8.700		12.100
brandstof/energiekosten	0,07		0,03	
overige kosten	_____	<u>4.080</u>	_____	<u>2.400</u>
totaal	0,07	12.780	0,03	14.500

berekeningen:

benzineauto	
afschrijvingskosten	$(37.670 + 5.830) \times 0,2 = 8.700$
brandstofkosten	$\frac{1}{25} \times 1,75 = 0,07$
elektrische auto	
afschrijvingskosten	$(50.000 + 5.000) \times 0,22 = 12.100$
energiekosten	$0,15 \times 0,20 = 0,03$

- 8.700 + 12.100 1
- 0,07 + 0,03 1
- 12.780 + 14.500 1

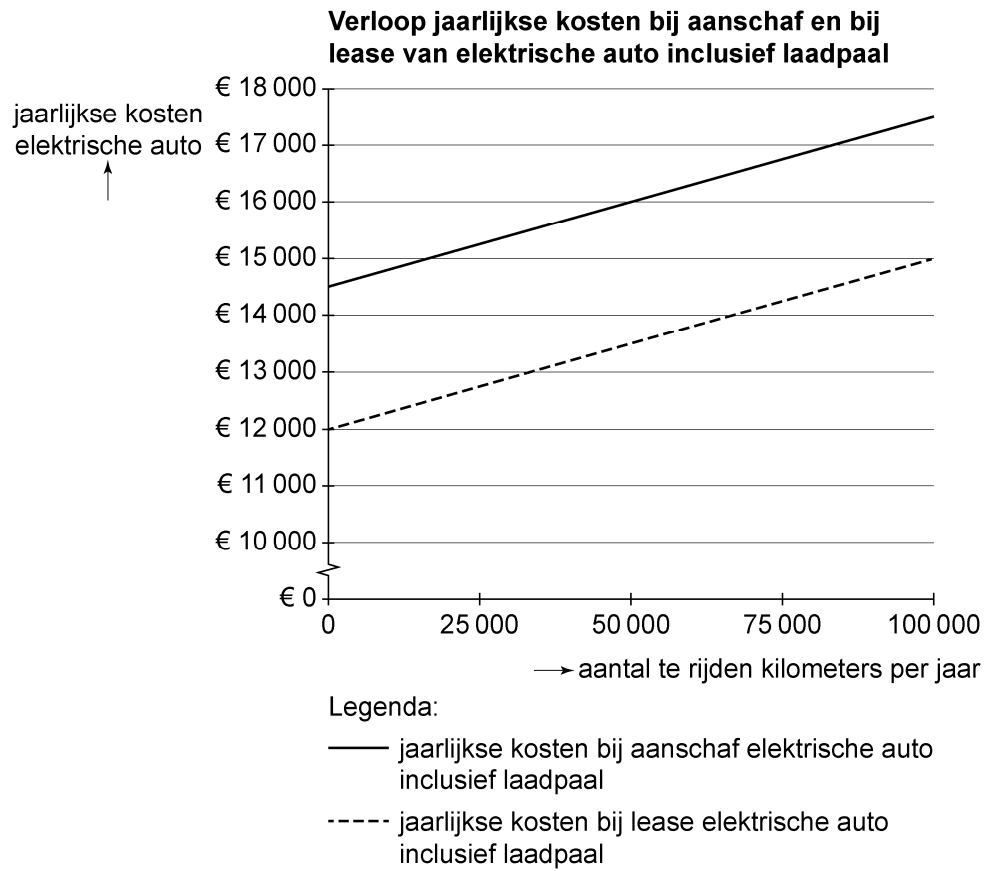
Opmerking

Als de antwoorden anders zijn afgerond, geen scorepunten in mindering brengen.

25 maximumscore 2

- jaarkosten elektrische auto: $0,03 \times 50.000 + 14.500 = 16.000$ 1
- jaarkosten benzineauto: $0,07 \times 50.000 + 12.780 = 16.280$
(€ 16.000 < € 16.280) 1

26 maximumscore 2

- beginpunt bij € 12.000 1
- evenwijdig aan de andere lijn en doorgetrokken tot 100.000 km (€15.000) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6

27 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- De beloning is bij beleggen in aandelen (dividend) onzekerder dan bij obligaties (interest).
- De koersen van aandelen schommelen over het algemeen meer dan de koersen van obligaties.
- Bij faillissement krijgen de aandeelhouders pas uitbetaald nadat eerst de schuldeisers, onder andere de obligatiehouders, zijn betaald.

voor elke correcte reden 1

28 maximumscore 3

• dividend: $500 \times 0,50 =$	250	1
• interest obligatie: $0,04 \times 500 \times 10 =$	200	1
• interest spaarrekening: $0,02 \times \frac{22.440}{1,02} =$	<u>440</u>	
totaal:	€ 890	1

29 maximumscore 2

$$500 \times 22 + 10 \times (500 \times 1,03) + 22.440 = \text{€ } 38.590$$

Opmerking

Voor elke fout 1 scorepunt in mindering brengen.

30 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een beleggingsfonds heeft meer kennis / beschikt over meer data.
- Een beleggingsfonds spreidt de ontvangen gelden over vermogenstitels van meerdere bedrijven / overheden.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in de applicatie Wolf.
Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 12 juli.